

Η Νιγρίτα - Η Βισαλτία δια μέσου της Ιστορίας.

Πρακτικά Β΄ Επιστημονικού Συμποσίου (Νιγρίτα, 17-20 Οκτωβρίου 1996)

Θεσσαλονίκη: Δήμος Νιγρίτας, 2000, 812 σ.; 24 εκ.

ISBN 960-86571-0-5

Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται στην περιφέρεια μία ιδιαίτερη δραστηριότητα στη διοργάνωση επιστημονικών, ιστορικών κυρίως, συμποσίων και συνεδρίων. Τα πορίσματα των επιστημονικών αυτών συναντήσεων έρχονται στη δημοσιότητα τις περισσότερες φορές, έστω και με χρονική καθυστέρηση, με την έκδοση των Πρακτικών τους, συμβάλλοντας έτσι στην κατανόηση και την προσέγγιση της τοπικής ιστορίας.

Ο Δήμος Νιγρίτας κατόρθωσε μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, μετά το διήμερο πρώτο Συμπόσιο (1993), να πραγματοποιήσει στην έδρα του το δεύτερο τετραήμερο αυτή τη φορά, με μεγαλύτερη μάλιστα επιτυχία, αφού οι ανακοινώσεις υπήρξαν υπερδιπλάσιες στον αριθμό (37 στο σύνολο τους, ενώ στο πρώτο 17 μόνο). Η συμβολή των δύο ομώνυμων Συλλόγων Νιγριτινών Θεσσαλονίκης και Αττικής «Ο Βισάλτης» στη διοργάνωσή του υπήρξε καθοριστική. Το Συμπόσιο τέθηκε και πάλι κάτω από την αιγίδα της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών Θεσσαλονίκης. Τα Πρακτικά του δημοσιεύτηκαν σε έναν ογκώδη καλαίσθητο τόμο, που τυπώθηκε στη συμπρωτεύουσα, στις εγκαταστάσεις του άρτια οργανωμένου τυπογραφείου του Σερραίου Αθανάσιου Αλτιντζή. Το εξώφυλλό του κοσμεί γκραβούρα του περασμένου αιώνα, που απεικονίζει μέρος της αποξηραμένης λίμνης Αχινού (από το βιβλίο του Μ. Ε. Μ. Cousinèry, *Voyage dans la Macédoine*, tom. 2, Paris 1831, σ. 3).

Η θεματολογία του Συμποσίου, που κάλυψε όλες σχεδόν τις χρονικές περιόδους της ιστορίας (από την προϊστορική μέχρι και τη σύγχρονη εποχή), υπήρξε εκτενής. Παρουσιάστηκαν εισηγήσεις από το χώρο της αρχαιολογίας, της αρχιτεκτονικής, της τέχνης, της νομισματικής, της τοπογραφίας, της οικονομίας, της θρησκείας, της εκπαίδευσης, της προσωπογραφίας και της λαογραφίας.

Μετά τον πρόλογο του προέδρου της Ε.Μ.Σ. Κωνσταντίνου Βαβούσκου (σσ. ζ΄-η΄) και τα προλογικά σημειώματα του τωρινού δημάρ-

χου Νιγρίτας Δημήτρη Δάπη (σ. θ΄) και του προηγούμενου Αθανάσιου Κασιακόγια (σ. ια΄) ακολουθούν οι ανακοινώσεις:

1. Πασχάλη Αγγελόπουλου, *Η επανάσταση στη Χαλκιδική και Νιγρίτα το 1866 (γνωστή ως κίνημα του Λεωνίδα Βούλγαρη)*, σσ. 1-15.

2. Του ίδιου, *Ο μακεδονικός αγώνας στην Νιγρίτα και την επαρχία της*, σσ. 17-35.

3. Γιάννη Αδάμου, *Η ρουμανόφωνη προπαγάνδα στην περιοχή Βισαλτίας και στην ευρύτερη περιφέρεια Σερρών (Αντιδράσεις του Μητροπολίτη και του Ελληνικού Προξενείου Σερρών)*, σσ. 37-56.

4. Γεωργίου Αικατερινίδη, *Μορφές του λαϊκού πολιτισμού της Βισαλτίας*, σσ. 57-69.

5. Ανδρέα Βαβρίτσα, *Ο ποταμός Στρυμών και η περιοχή του*, σσ. 71-80.

6. Μανόλη Βαρβούνη - Μάγδας Δημάκη, *Το πανηγύρι του αγίου Αθανασίου στη Νιγρίτα. Η θρησκευτική συμπεριφορά ως προσδιοριστικός παράγοντας τοπικής ταυτότητας*, σσ. 81-119.

7. Πέτρου Βλαχάκου, *Γεωγραφικά στοιχεία από την περιοχή της Βισαλτίας και των Σερρών στο έργο του Νικηφόρου Γρηγορά*, σσ. 121-131.

8. Απόστολου Γλαβίνα, *Στις δύο πλευρές του μεγάλου ποταμού. Συμβολή στην ιστορική γεωγραφία της Βισαλτίας*, σσ. 133-161.

9. Σταυρούλας Δαδάκη, *Οι μεταβυζαντινοί ναοί της Βισαλτίας*, σσ. 163-190.

10. Αθανάσιου Δρογαλά, *Κωνσταντίνος Μπάρτζας. Επιφανής Νιγριτινός δάσκαλος (1867-1951)*, σσ. 191-218.

11. Μιχάλη Ζαφειρίου, *Άγιος Νικόλαος, μετόχι της μονής Σταυρονικήτα στο Τζίντζιος (Σιτοχώρι)*, σσ. 219-292.

12. Αναστάσιου Ιορδάνογλου, *Οι Σέρρες και η ευρύτερη περιοχή τους στις οθωμανικές εποτηρίδες, τέλη 19^{ου}- αρχές 20^{ου} αιώνα*, σσ. 293-299.

13. Αθανάσιου Καραθανάση, *Ημερολόγιον Νιγρίτης*, σσ. 301-310.

14. Μαριάννας Καραμπέρη, *Ανασκαφική έρευνα στην Τερπνή Ν. Σερρών*, σσ. 311-319.

15. † Γιώργου Καφταντζή, *Δύο επιφανείς Νιγριτινοί εκπαιδευτικοί κατά τον 19^ο αιώνα*, σσ. 321-326.

16. Χάιδως Κουκούλη-Χρυσανθάκη, *Προσωπογραφία αρχαίας Τραγίλου*, σσ. 327-345.

17. Χρίστου Κρικιώνη, *Η προσωρινή Μητρόπολη Νιγρίτης και οι μητροπολίτες της (1924-1935). (Συμβολή στη νεώτερη εκκλησιαστική ιστορία της Βισαλτίας)*, σσ. 347-371.

18. Ευανθίας Κωνσταντίνου ή Τέγου-Στεργιάδου, *Σχολεία και εκπαίδευση της περιοχής Νιγρίτας κατά την περίοδο 1913-1915*, σσ. 373-393.
19. Κατερίνης Λιάμπη, *Ιστορία της μακεδονικής νομισματοκοπίας από τους αρχαίκοις έως και τους βυζαντινούς χρόνους*, σσ. 395-424.
20. Ιωάννη Μπάκα, *Ο αντίκτυπος της Βαλκανικής αναταραχής (1855-1880) στη Νιγρίτα και τα χωριά της*, σσ. 425-442.
21. Αρχιμ. Ανδρέα Νανάκη, *Κοινοτικές διενέξεις. Η διαμάχη στις Σέρρες (1891-1892)*, σσ. 443-466.
22. Βασιλικής Νεράντζη-Βαρμάξη, *Αγροτική οικονομία στην πεδιάδα του Στρυμόνα την εποχή των Παλαιολόγων*, σσ. 467-475.
23. Λεωνίδα Ντίνα, *Τα τοπικά «νομίσματα» της Νιγρίτας*, σσ. 477-484.
24. Ευάγγελου Παπαθανασίου, *Η μάχη της Αμφιπόλεως - Εξορία του Θουκυδίδη. Επιπτώσεις στη Βισαλτία*, σσ. 485-492.
25. Ιωάννη Παπασυμεών, *Πολιτισμικές αντιθέσεις κατά το Μεσοπόλεμο. Η περίπτωση του Πύργου Μαιζοθάλασσας*, σσ. 493-500.
26. Βασίλειου Πάλπα, *Άγνωστες πτυχές από τη ζωή και τη δράση του Μακεδονομάχου καπετάν Γιώργη Γιαγκλή*, σσ. 501-513.
27. Συμεών Πασχαλίδη, *Η εμφάνιση και ανάπτυξη του μοναχισμού στην περιοχή της Βισαλτίας*, σσ. 515-541.
28. Τερέζας Πεντζοπούλου-Βαλαλά, *Αντιφάνης ο Βεργαίος*, σσ. 543-551.
29. Κωνσταντίνου Πλαστήρα, *Ο λόγιος γιατρός από τη Νιγρίτα Μιχαήλ Παπαδόπουλος και η πνευματική του δράση*, σσ. 553-565.
30. Βασίλης Πούλιος, *Προϊστορικοί οικισμοί επαρχίας Βισαλτίας νομού Σερρών*, σσ. 567-613.
31. Νικόλαου Ρουδομέτση, *Η αρχέγονη νομισματοκοπή της Βισαλτίας*, σσ. 615-630.
32. Πέτρου Σαμσάρη, *Ο ιερομόναχος Αγαθάγγελος Τριανταφύλλου. Ένας διαπρεπής Νιγριτινός ξυλογλύπτης και χαράκτης του 19^{ου} αιώνα*, σσ. 631-702.
33. Κωνσταντίνου Σιαμάκη, *Η Τερπνή και το δημοτικό τραγούδι του Μαυρουδή*, σσ. 703-714.
34. Αγγελικής Στρατή, *Εικόνες από ναούς της Βισαλτίας στο Εκκλησιαστικό Μουσείο Σερρών*, σσ. 715-755.
35. Γεωργίου Τσότσου, *Τα πέτρινα γεφύρια της Βισαλτίας*, σσ. 757-776.

36. Κωνσταντίνου Χαραλαμπίδη - Μιχάλη Ζαφειρίου, *Φορητές εικόνες στο τέμπλο του ναού του Αγίου Γεωργίου Σιτοχωρίου*, σσ. 777-796.

37. Κωνσταντίνου Χατζόπουλου, *Ιδεολογικά στοιχεία στη "Χρονογραφία" του Παπασυναδινού*, σσ. 797-810.

Στο τέλος (σσ. 811-812) παρατίθενται τα ονόματα των συνέδρων και οι ταχυδρομικές τους διευθύνσεις.

Πιστεύουμε ότι ο τόμος αυτός των Πρακτικών, στον οποίο δίνεται με τον καλύτερο τρόπο η πνευματική και καλλιτεχνική επίδοση των κατοίκων της περιοχής της επαρχίας Βισαλτίας, θα αποτελέσει διαρκή πηγή βιβλιογραφικής αναφοράς και τεκμηρίωσης.

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΣΑΜΣΑΡΗΣ